

**A Balaton Fejlesztési Tanács
2021. szeptember 17-i online ülésének jegyzőkönyve**

Készült: 2021. szeptember 17-én a Balaton Fejlesztési Tanács online ülésén.
Az ülés a ZOOM webinárium szoftver eszköz alkalmazásával került lebonyolításra.

Jelenlévők: A mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Bóka István - a BFT elnöke: Az ülést 10 óra 07 perckor megnyitja, köszönti az online ülésen megjelenteket.

Tájékoztatja a Tanácsot, hogy a Miniszterelnökség képviselőjében Dányi Gábor úr helyett **Dr. Kretter Diána** közbeszerzési felügyeletért felelős helyettes államtitkár vesz részt a Tanács munkájában.

Ezután megállapítja, hogy a Tanács határozatképes, 15 szavazati joggal rendelkező tagból 11 fő jelen van.

Jegyzőkönyvvezetőnek Csákváriné Joó Zsuzsannát, jegyzőkönyv hitelesítőkné Vörösmarty Éva asszonyt és Ruzsics Ferenc urat javasolja.

Szavazás: A Tanács 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadja jegyzőkönyvvezetőnek Csákváriné Joó Zsuzsannát, jegyzőkönyv hitelesítőkné Vörösmarty Évát és Ruzsics Ferencet.

Dr. Bóka István – BFT elnök: A napirendek elfogadása következik. Javasolja a meghívóban kiküldött napirendi pontok elfogadását az alábbi módosításokkal:

Az előterjesztő kérésére a napirendről levenni javasoljuk „A 2021. évi idegenforgalmi szezon köz- és vízbiztonsági gyors mérlege” című előterjesztést.

Mivel a napirenddel kapcsolatban nincs további javaslat, hozzászólás, így kéri, hogy a napirendet az alábbiak szerint fogadja el a Tanács:

Napirend:

1. Tájékoztató a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről
Előterjesztő: felkérés alapján az érintett minisztériumok, kormányzati szervek, Balatoni Integrációs Kft.

2. Tájékoztató a Balaton térség környezet- és természetvédelmét érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult projektekről
Előterjesztő: Agrárminisztérium, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság
3. Tájékoztató a Balaton térség vízgazdálkodását érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult projektekről
Előterjesztő: Belügyminisztérium, Országos Vízügyi Főigazgatóság
4. Tájékoztató a Balaton régió ivóvízellátásáról, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. Balaton Kiemelt Térségében végzett feladatairól, a tervezett fejlesztésekről
Előterjesztő: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.
5. Tájékoztató a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tevékenységéről, kutatási eredményeiről
Előterjesztő: Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
6. Tájékoztató a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. tevékenységéről
Előterjesztő: Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.
7. Előterjesztés a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló felülvizsgált területfejlesztési dokumentumainak elfogadásáról
Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft.
8. Előterjesztés a Balaton Fejlesztési Tanács 2021. évi költségvetésének módosításáról
Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft.
9. Előterjesztés a Balaton Fejlesztési Tanács 2021. évi fejlesztési forrásának felhasználásáról
Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft.
10. Előterjesztés a Balaton Fejlesztési Tanács 2021.06. 05. – 08.31. közötti időszak Elnöki határozatainak elfogadásáról

Szavazás: A napirend 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

1. napirend

Tájékoztató a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről

Előterjesztő: felkérés alapján az érintett minisztériumok, kormányzati szervek, Balatoni Integrációs Kft.

Dr. Bóka István – elnök: Elmondja, hogy felkérő levelet küldtek Varga Mihály pénzügyminiszter úr részére, hogy a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjának (Konceptió, Stratégiai program, Operatív program) Kormány elé történő beterjesztésének menetéről, jelenlegi állásáról szíveskedjék tájékoztatást adni.

Az ülésen **Tipold Ferenc főosztályvezető úr – a Pénzügyminisztérium képviselőjében** - vesz részt.

Főosztályvezető úrtól tegnap délután írásos anyagot is kapott az Ügynökség, mely kérésére csak a BFT tagjai részére került kiküldésre.

Szóbeli kiegészítés lesz Tipold Ferenc főosztályvezető úr és Molnár Gábor igazgató részéről.

Tipold Ferenc főosztályvezető – Pénzügyminisztérium képviselőjében: Írásban küldtek ki egy tájékoztatót, az az általuk rendelkezésre álló információt teljes egészében tartalmazza. Azon vannak, hogy minél előbb elfogadásra kerüljön a Kormány által a koncepció és a program. Tudja, hogy a mai napon még vannak olyan napirendek, ami még hiányzik a koncepció és a

program elfogadásához, ma ezekre sor kerül, azt követően pedig az első adandó alkalommal indítják közigazgatási államtitkári értekezletre egy egyeztetés után, ami visszamutatást jelent a tárcáktól kapott véleményekre és bíznak benne, hogy minél előbb elfogadásra kerül az anyag. A munkaszervezettel biztos, hogy egyeztetések lesznek, de bízunk benne, hogy le tudják zárni ebben a hónapban és a jövő hónap elején olyan állapotba kerül az anyag, ami elfogadásra kerül. Menet közben, ha bármilyen javaslat, észrevétel érkezik, azt köszönettel veszik, ugyanúgy, ahogy köszönettel veszik elnök úr és társelnök úr közreműködését a végső változat elfogadásában. Köszöni a lehetőséget a kiegészítésre.

Dr. Molnár Gábor igazgató – Balatoni Integrációs Kft.: Javasolják a Tanács számára, hogy hatalmazza fel elnökeit, hogy egyeztetéseket folytassanak annak érdekében, hogy minél több térségi eszköz álljon rendelkezésre a koncepció és a stratégia végrehajtására. Ezért javasolja határozatként megfogalmazni: A koncepció és stratégia eredményes végrehajtása érdekében a Tanács felkéri elnökeit, hogy kezdeményezzék a koncepciót tárgyaló kormány-előterjesztés kiegészítését a térségi fejlesztéspolitikai eszközök biztosításával, különös tekintettel a Balaton Fejlesztési Tanács fejlesztési forrásának és működési költségének a feladatokkal arányos megnövelésére a végrehajtás teljes időszakára vonatkozóan.

Ez a határozati javaslat is arról szól, hogy annak a fejlesztési forrásnak a keretösszegét, amit évről évre a BFT már 2000 óta felhasznál és a térségi önkormányzatok számára pályázatok formájában bocsájt rendelkezésre, ennek a keretösszegnek a stratégia végrehajtásához szükséges mértékű növelése szükséges.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Nagyon fontosnak érzi ezt a kiegészítést, és kérem, hogy ezzel a kiegészítéssel, ezzel a módosítással, amit igazgató úr elmondott, fogadják el a határozati javaslatot és a tájékoztatót.

Mivel nincs kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a határozatot fenti kiegészítéssel.

33/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a balatoni fejlesztésekhez kapcsolódó kormányzati döntések előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről szóló tájékoztatót megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

- 1. A koncepció és stratégia eredményes végrehajtása érdekében a Tanács felkéri elnökeit, hogy kezdeményezzék a koncepciót tárgyaló kormány-előterjesztés kiegészítését a térségi fejlesztéspolitikai eszközök biztosításával, különös tekintettel a Balaton Fejlesztési Tanács fejlesztési forrásának és működési költségének a feladatokkal arányos megnövelésére a végrehajtás teljes időszakára vonatkozóan.**

Felelős: Dr. Bóka István és Dr. Navracsics Tibor elnökök

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

2. napirend

Tájékoztató a Balaton térség környezet- és természetvédelmét érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult projektekről

Előterjesztő: Agrárminisztérium, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Dr. Bóka István – BFT elnök: Felkérő levelet küldtek Dr. Rácz András környezetügyért felelős államtitkár úr és Puskás Zoltán Balaton-felvidéki Nemzeti Park igazgató úr részére.

Államtitkár úr az ülés napján egész napos szakmai programon vesz részt Puskás Zoltán igazgató úrral, így az ülésen **Petróczi Imre igazgató-helyettes** képviseli őket. Írásos tájékoztatójuk a honlapra feltöltésre került.

Petróczi Imre igazgató-helyettes úr nem kívánja szóban kiegészíteni tájékoztatójukat, és mivel nincs kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a tájékoztatót.

34/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balaton térség környezet- és természetvédelmét érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult projektekről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

3. napirend

Tájékoztató a Balaton térség vízgazdálkodását érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult projektekről

Előterjesztő: Belügyminisztérium, Országos Vízügyi Főigazgatóság

Dr. Bóka István – BFT elnök: A tájékoztató megtartására felkérő levelet küldtek Réthy Pál közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár úr valamint **Láng István OVF főigazgató** úr részére.

Az ülésen **főigazgató úr** vesz részt. Írásos tájékoztatója, a főigazgató úr kérésére csak a Tanács tagjai és meghívottjai részére került kiküldésre.

Láng István főigazgató – OVF: Szeretné pár aktuális információval kiegészíteni jelentésüket. Az egyik, hogy a kotrási tevékenységet a vízminőség érdekében folytatni fogják, a vízügyi engedély birtokában november hónapban. 100.000 köbméter nagyságrendben fogják azt a réteget kikotorni, ami a vízminőség terhelését idézheti elő a nyári hónapokban. A kotrással kapcsolatban nem látja azt hosszú távon tarthatónak, hogy a Balatonban ne legyen kotrás. A Balaton terhelése évente több százezer köbméter, ha ez nem történne meg, nem lenne Balaton. Az a döntés megszületett, hogy a következő öt évben lesznek ekkora nagyságrendű kotrások, folyamatosan monitorozzák a helyzet alakulását, hiszen az utóbbi 20 évben nem volt rá lehetőség.

A másik, amit kiemelne, hogy a nádminősítés térképek elkészültek. A teljes Balaton és a Kis-Balaton térségének a geodéziai feltérképezése megtörtént. Ehhez kapcsolódóan a partvonal szabályozási tervet is elkészítették – a nyersanyagot -, ezt a Miniszterelnökség döntése alapján fogják tovább vinni.

Amire felhívna a figyelmet, az a Balatonba érkező vizeknek a kezelése. A klorofill terhelés rendkívül nagy a Kis-Balaton irányából, mert itt nem történt semmi az elmúlt 20 évben. Ezzel is foglalkozni kell, a tervezési munkákat megkezdtek.

Hasonlóan a szűrőmezők problémáival is foglalkozni kell. Próbáltak egyeztetni a Lesencei szűrőmező esetében a helyreállítási engedélyezés során, van vita a nemzeti parkkal. De úgy gondolja, hogy ha a szűrőmezőket nem tudják helyreállítani, akkor a Balatonnak a vízminőségi terhelése növekedni fog. A Lesencei szűrőmező nem hogy nem szűri a beérkező vizet, hanem rossz minőségű anyagok folynak vissza a tóba.

A projektjeikről elmondja: Megtörtént a klímaváltozás hatásainak vizsgálata keretében a balatoni nádas felmérése, hatásvizsgálat elkészítése. Folyamatban van a Balaton levezető rendszerének a korszerűsítése, ez jó ütemben halad. Annyi szerencsájük van, hogy a Balatonra tervezett hajópark felüsztatása érdekében a teljes levezető rendszernek a felmérése is készen van, és ez lehetővé teszi azt, hogy a Tolna megyei Sió fejlesztési tervvel is elkezdjenek foglalkozni a Sió irányában, ahonnan önkormányzati igény lenne erre.

Az átfogó Balaton projektjük végéhez fognak érni.

Az előttük álló projektjeik: A Balaton déli parti vízfolyás projekt, a kiemelt státuszt levette a napirendről a Kormány, a vízügyi létesítés engedélyt még nem tudják ehhez a projekthez megszerezni. A Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések, amely a mély fekvésű területek feltöltése címen fut, engedélyeztetés alatt van.

A Balaton vízszintjének a szabályozása aktuális, hiszen a Balaton vízállása már 89 cm, viszonylag alacsony. Az utolsó három hónapban a vízmérleg 44 %-kal kevesebb volt az átlagnál, ami nagy vízhiányt mutat. Felhívna a figyelmet, hogy tározási kapacitás csak a tóban van. A 120 cm-es vízállás alatt vízkészlet nehézségek fognak kialakulni.

Úgy gondolja, hogy az olyan fejlesztési lehetőségek, amelyek a vízgazdálkodás területén szükségesek pl.: a mélyfekvések rendezésére, kotrásra, stb., ezek részükről mind sínen vannak. Felhívna a figyelmet, hogy a Kormány döntött arról is, hogy monitoring rendszert kell készíteni a vízügyi ágazatnak a vízminőség stabilizálása érdekében. Ezt azért említi, mert látta, hogy a Lóczy programban is megjelent egy ilyen törekvés, és hogy ne legyenek átfedések. Ezt a párhuzamosságot úgy gondolja, át kell beszélni.

Kérdések:

Dr. Bóka István – BFT elnök: A kotrásoknak, amit folytatni kell, meg van-e a fedezete? Az 1861-es kormányhatározatban van kb. 41 milliárd forintos Balaton vízgazdálkodásával kapcsolatos forrás. Ez a forrás biztosított-e jelenleg, vagy kormányhatározati szinten kerül biztosításra és pénzügyi kötelezettségvállalás e tekintetben nincs? Mi a véleménye a vízpótlás kérdéséről?

Válasz:

Láng István főigazgató – OVF: Az idei évre a költség meg van. A vízpótlással kapcsolatos kérdésre válaszolva elmondja, hogy nagy tározási lehetőségek a Balaton vízgyűjtőjén nincsenek. Annak idején a külső vízgyűjtőkről történő vízpótlás kérdése elvetésre került. Ezért jutottak oda, hogy a Balaton tómedrébe tudnak vizet tározni azzal, hogy nyáron 120 cm-es szintet, télen 110 cm-es szintet tartanak, ez magasabb vízszint az előző időszakhoz képest.

Elmondja tájékoztatásul: megvizsgálták, hogy tartós 1-2 köbméteres vízkivétel a Balatonból mit okoz. Lényegében nem változtatná meg a Balatonnak a vízjárását, ha felmerül egy ilyen térségi igény a Sió felől.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Megköszöni a tájékoztatót. Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a tájékoztatót.

35/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balaton térség vízgazdálkodását érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult projektekről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

4. napirend

Tájékoztató a Balaton régió ivóvízellátásáról, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. Balaton Kiemelt Térségében végzett feladatairól, a tervezett fejlesztésekről

Előterjesztő: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Felkérésre **Czipri András projektirányítási csoportvezető úr** fog szóbeli tájékoztatást adni. Írásos tájékoztatójuk az előterjesztő kérésére csak a BFT tagjai meghívottjai számára került megküldésre.

Czipri András csoportvezető – DRV Zrt.: A DRV a Balaton térségében az elmúlt két évtizedben számos projekt megvalósítását hajtotta végre, illetve üzemeltetőként vett részt és sok esetben kedvezményezettként. Ezek a fejlesztések elsősorban szennyvízzel kapcsolatos, illetve szennyvíztisztítási kérdéseket igyekeztek megoldani, javítani. Most ez a koncepció, amit a DRV összeállított, az ivóvíz ellátás, ivóvíz biztosítása a Balaton kiemelt térségében témát célozza meg. A jelenlegi ivóvízellátó rendszert mutatja be az ábrán. Ami legfontosabb, hogy két vízbázisra támaszkodik a Balaton térségében az ivóvíz ellátás. Az egyik a Nyirádi karsztvíz, illetve 6 db felszíni vízkivételi és víztisztító rendszer. Ennek számos műszaki problémáját mindannyian ismerik, a fejlesztés mindenképpen időszerű és szükséges. A kérdés az, hogy milyen fejlesztési irányban érdemes elindulni, ami hosszú távra oldhatja meg és több szempont figyelembevételével a legjobb megoldást adja a Balaton térségének az ivóvíz ellátásában. A Balaton, mint nyers vízforrásról tudják, hogy minden kitermelt víz szervesanyag tartalma magas, a tisztítási költségei magasak. A szolgáltatott víz minősége nagymértékben függ a Balaton rövid- és középtávú minőségétől, az évekre jellemző jó vízminőség nem volt mindig biztosítva a múltban, így erős az ivóvíz ellátásban a Balaton mindenkori víz minősége, és mennyisége is.

Az előállított víz kapcsán felmerülő kockázatokat mutatja be:

- Szerves anyagok kiülepedése a vízelosztó hálózatban
- A víz fertőtlenítése során egészségkárosító melléktermékek képződhetnek

- Mikroorganizmusok (baktériumok, férgek, stb.) megjelenése
- Nyári időszakban indikátor baktériumok szaporodnak el

Jelenlegi ellátórendszer tekintetében a regionális vezetékhálózatok állapotára, illetve a víztisztító művekre kell gondolni. Ezeknek a megújítása tetemes költséget jelentene, ha egységében projektként tekintenének erre a feladatra. A DRV minden évben a lehetőségei szerint a rendelkezésre álló forrásainak megfelelően a beavatkozásokat a legfontosabb pontokon, legproblémásabb vezetékszakaszokon igyekszik végrehajtani, illetve ellátja azokat a szükséges fejlesztéseket, amire a jelenlegi források lehetőséget biztosítanak. A BFT fejlesztési tervében szerepeltethető témák nem tudják ezt a fejlesztési igényt kielégíteni, amit a jelenlegi rendszer korszerűsítése jelentene. Az uniós források tekintetében pedig ilyen mértékű és kifejezetten rekonstrukcióra vonatkozó pályázati lehetőség nem áll rendelkezésre, ezért ez megoldás a jelenlegi rendszer fejlesztésére, ezért anyagi és pénzügyi okok miatt csak hosszú távon valósulhatna meg.

A DRV, amikor a hosszú távú koncepcióját megalkotta, sok szempontot vett figyelembe. Szóba jöttek olyan tényező kérdések, amik a jelenlegi vízbázis kiváltását egy másik vízbázisra való áttérést irányozták.

Jövőkép és célmeghatározás:

- Az országon áthaladó folyóvizek határon belüli tartása a cél
- Hosszútávon mennyiségileg megbízható, gazdasági szempontból is fenntartható, környezetbarát vízellátó rendszer kialakítása
- A balatoni térségben a nyári csúcsidőszakban jelentkező többlet ivó- és öntözővíz igények biztonságos kielégítése – a támogatási források rendelkezésére állásától függően
- Az ivóvíz előállítási költségek alacsony szinten tartása - a karsztvíz bázisokra való áttérés a felszíni vizek tisztítása helyett.

A komplex vízellátó rendszer fejlesztése több célt is tartalmaz:

- Szakpolitikai cél (Diverzifikált vízbázis használat, Vizek Magyarországon tartása, A karsztvíz bázisok megőrzése, Innovatív vízkivétel)
- Politikai cél (Fenntartható vízdíjak a vízfelhasználók számára)
- Vállalkozásfejlesztési cél (Nemzetközi piacokon is versenyképes hazai vállalkozások és technológiák támogatása, Hosszú távú megfelelő vízmennyiség biztosítása)

A fajlagos költségeket ábrán mutatja be, ezek 2019-es adatok. Jelenleg két üzemeltetett karsztvíz bázisuk a Kincsesbányai bázis és a Nyirádi karsztvíz bázis üzemeltetési költségeinél háromszor-négyszer több a felszíni vizek átlagos víztisztítási, víz előállítási költsége.

A DRV javaslata, fejlesztési iránya, elképzelése a Balaton térségének vízellátására. Több évtizedre előre gondolkodva, így megalapozva egy új vízellátó rendszert, új alapokra helyezve a mostani vízellátást, az a koncepció, hogy a két meglévő vízbázis (Nyirád, Kincsesbánya) fejlesztésre kerülne, illetve a közeli vízbázisok (Inota, Halimba) kapcsolása a vízellátó rendszerbe. Nyirádról már meg van a vezeték a Balatonhoz, Halimba térségéig kell kiépíteni a vezetéket. A projekt a teljes rendszer felújítását, új vezetékrendszer kiépítését tartalmazza, tehát a meglévő vezetékrendszer mellett regionális hálózat vezeték kiépítése valósulhatna meg. Kincsesbánya mellett Inotáig illetve Várpalotáig már meg van a távvezeték, ennek fejlesztésére a Balaton keleti medencéjéig el tud jutni a karsztvíz bázis abból a térségből.

A folyóvizek vonatkozásában a murai vízbázis fejlesztése egy új eleme lenne a vízellátásnak. Itt egy vízkivétel, víztisztító mű, illetve távvezeték rendszer kiépítése lenne a projekt.

A lekötendő vízmennyiséget is bemutatja. Itt szerepelnek azok a fejlesztési lekötendő mennyiségek, amely a koncepció kiszolgálására a vízbázisokat érinti.

A vízellátó rendszer fejlesztéséhez három vízbázis vonatkozásában különböző célok lettek megfogalmazva.

1. A Nyirádi-Halimbai vízbázis – a Balaton északi és déli partján lévő települések vízellátása (Termelésből kivonható Balatonalmádi és Balatonkenese vízmű)
2. A Rákhegy-Inota vízbázis – Balaton észak-nyugati és dél-nyugati partján lévő települések vízellátása (Termelésből kivonható Balatonalmádi és Balatonkenese vízmű)
3. Mura – a Balaton déli partján lévő települések vízellátásnak továbbfejlesztése (Termelésből kivonható Balatonőszöd, Fonyód és Balatonszékplak vízmű)

A víztermelő művek összehasonlítását táblázatban bemutatja: Felszíni vízkivételi művek, a karsztvíz termelő és a parti szűrészű vízművek összehasonlítása: Bár elegendő tartalékokkal rendelkeznek, felújításra és korszerűsítésre szorulnak, a működésük elavult, működésük költséges. A forráshiány miatt a Balaton vízminőségére nem tudnak reagálni, nem tudnak alkalmazkodni a változó vízminőségi körülményekre, a növekvő ellátási igényekre sem. Az üzemeltetési költségek nőni fognak. Új vízbázisok kiépítése esetén a karsztvíz termelő műveknél jelentős tartalékokkal rendelkeznek a karsztvíz bázisaik. A karsztvíz kivételi kútjaik jó állapotban vannak, a kutak hosszú távon biztosíthatják a vízkivételt, a biztonságos vízellátást. A technológia egy új rendszerrel gazdaságosan üzemeltethető illetve korszerű lenne. Ezekkel a vízbázisokkal a változó fogyasztási igényekre tudna reagálni a rendszer és egy stabil minőségű vízbázisra települne a vízellátás.

Elkészítették a felmerülő költségek becslését:

- Projekt előkészítése. A támogatási lehetőségek határozzák meg, hogy milyen forgatókönyv szerint valósulhat meg ilyen léptékű fejlesztés. Ami fontos és lényeges egy ilyen beruházásnál, ami az időt és forrásokat befolyásolja, jól látható a dián is. Azoknak a területeknek megszerzése, biztosítása, a projekthez szükséges létesítmények által érintett területek rendelkezésére állásának biztosítása, az ehhez kapcsolódó feladatok és költségek jelentősek ilyen jellegű beruházásnál. Jelentős idő és forrásátfordítást jelentenek.
- Projekttervezés. Az előkészítés, mint mérföldkő, a tervezési és engedélyek megszerzése vonatkozásában rendkívül jelentős és hosszadalmas feladat, forrásoldalról jelentős. A beruházás megvalósításának lépései és forrásigénye szintén becstült értékeket jelent.
- Projekt megvalósítás. Ennek a lépései és forrásigénye szintén becstült értékeket jelent. Nagyságrendileg ez komoly beruházás, hosszú távon próbálja megoldani a térség vízellátását, korszerű és a változó körülményekhez alkalmazkodni tudó módon. Az ivóvíz ellátás mellett megjelenik szennyvízelvezetéssel kapcsolatos tételek is. Ez az ütemterv mindig az aktuális szinten, az aktuális körülményekhez igazítva tud továbbfejlődni.
- Projektzárás és összegzés. A projekt mindösszesen 146 milliárd forintot jelentene. Több ütemben, több részre bontva tud megvalósulni.

Aztán bemutatja kördiagramon a becsült költségek megoszlását százalékban. Látszik, hogy a projekt megvalósítása a legnagyobb tétel.

Összefoglalva az előnyöket és hátrányokat a projekt tekintetében:

A Balatoni felszíni vízművek üzemben tartása:

Előnyök - Alacsonyabb beruházási költségek

Hátrányok – Vízbiztonsági kockázatok, Nagyságrendekkel magasabb üzemeltetési és fenntartási költségek, Már most meglévő mennyiségi korlátok

Karsztvízre és murai vízbázisra való áttérés:

Előnyök – Nagyságrendekkel alacsonyabb üzemeltetési és fenntartási költségek, Hosszú távon kiváló minőségű és mennyiségű ivóvíz, Növekvő felhasználói elégedettség.

Hátrányok – Magasabb beruházási költségek

Négy olyan területet lehet kiemelni, ami megvizsgálandó, illetve a klímastratégiához kapcsolódik a fejlesztési elképzelés.

- Megújuló képesség (tud-e hosszú távon biztonságos vízbázisként szolgálni, ami a különböző igényeket, elvárásokat tudja teljesíteni)
- Természetesség (ökológiai egység hosszú távú működéséhez egészséges fenntartásához, megőrzéséhez hozzájárul)
- Egészség (kifogástalan ivóvíz szolgáltatása, karsztvíz bázisokra való támaszkodás)
- Fenntarthatóság (pénzügyi, gazdasági szempontok, környezetvédelmi szempontok)

Ez az a koncepció és elképzelés, amit a DRV kidolgozott az elmúlt időszakokban.

Elmondja, hogy a lépések, mérföldkövek végrehajtása hol tart:

A DRV elindult a projektfejlesztés megvalósításában, illetve annak előkészítésének szakaszában tartanak. Ennek keretében a koncepciótervezési, műszaki-előkészítési és megvalósításhoz szükséges engedélyek megszerzésére irányuló szolgáltatás, illetve tervezői partner bevonására közbeszerzési eljárás elindítása már megtörtént. Sikeres lezárását követően egy függő hatályú szerződés lép életbe a nyertes és a DRV Zrt. között és amint az előkészítési tevékenységekre pályázati forrás áll rendelkezésre, abban az esetben ez a feltételes, függő hatályú szerződés életbe lép és végrehajthatóvá válik.

Várhatóan ebben a hónapban vagy jövő hónap közepéig a döntés is megszülethet erről a közbeszerzési eljárásról.

Kérdések, hozzászólások:

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az egyik kérdése, a nem túl jó állapotban lévő belterületi ivóvízhálózat, ami kontraproduktív rengeteg önkormányzati fejlesztés tekintetében. Több alkalommal, több helyre fordult levélben, hogy mit kívánnak tenni az állami tulajdonban lévő belterületi ivóvíz hálózattal. Megnyugtató választ nem kapott. A DRV Zrt. belterületi ivóvízhálózat felújítása pedig lassul, gondolja, hogy a források okán.

A másik felvetése, hogy egyre gyakrabban tapasztalja, hogy fejlesztések tekintetében ivóvíz bekötésekhez ellátási gondokra hivatkozva a DRV Zrt. nem ad ki hozzájárulást. Nagyon fontosnak érzem, hogy az egyes fejlesztéseket differenciáltan kell mérlegelni. Nem biztos, hogy olyan fejlesztések tekintetében, amelyek alapvetően nem a nyári hónapokat és a hétvégéket

érintik, hanem az elő- és utószezonnal van kapcsolatban és főleg a hétköznappal, ott a kapacitások egész másképp jelentkeznek, mint más fejlesztések kapcsán, amik főleg a nyári szezont és főleg a hétvégéket terhelik.

Megkéri igazgató urat, hogy az írásban beérkezett kérdéseket olvassa fel:

Dr. Molnár Gábor igazgató – Balatoni Integrációs Kft.:

A jelenlegi rendszer ki tudja-e gond nélkül szolgálni a megnövekedett ivóvíz igényt az üdülőrégió minden részén?

A térség ivóvíz ellátásának hány százalékát biztosítják jelenleg a Balatonból? Algásodás esetén van-e technológia az algatoxin kiszűrésére?

A Balatonból való vízkivétel mikorra szűnik meg végleg? Erre szolgáló vízmű területek további sorsa mi lesz?

Válasz:

Czipri András csoportvezető – DRV Zrt.: A jelenlegi rendszer a jelentkező, egyre magasabb vízigényeket, tekintettel a Balaton térségében folyamatban lévő fejlesztések és várható fejlesztések tekintetében kell hosszú távon kielégíteni. A jelenlegi igényeket a nyári csúc szezonban jelenleg kielégíti ugyan a rendszer. Egyes helyeken, a műszaki állapotok okán bekövetkezett havária helyzetek és vízhiányok okán időszakonként a vízellátásban gondok merülhetnek fel. De olyan mértékű fejlesztéseket ez a vízellátó rendszer most a jelenlegi kapacitásaival nem tud hosszú távon kielégíteni, mint amilyenek most várhatóan a közeljövőben megindulhatnak egyes térségben.

Ha a megoszlását nézzük a felszíni vízkivételi művek és karsztbázis vízellátás tekintetében, jelenleg 60 %-a származik a Balatonból, mint vízbázisból, 40 %-a Nyirádi karsztot terheli. Ez a jelenlegi ellátási struktúra a vízbázisok vonatkozásában.

Nem tud technológiát jelenleg, ami kiszűrné a Balaton vízében jelentkező olyan mértékű szerves anyag túltengést, ami az elmúlt időben tapasztalható volt. Minél több klórt, vegyszert juttatunk a rendszerbe, annál nagyobb a másodlagos vízminőségi probléma a szolgáltatott víz vonatkozásában, ennek is van egy bizonyos korlátja, ameddig a vízkezeléssel, egyéb beavatkozással tudják a megfelelő ivóvizet biztosítani. Vannak technológiák, amik kiépítésével ezek fejlesztésre kerülnek, amikor lehetőség van rá és anyagi forrás rendelkezésre áll. Olyan (fényszűrés és egyéb) víztisztítási megoldásokat kell kiépíteni, amik ezeket a kockázatokat csökkentik.

Vízkivételi művek és víztisztító művek területeinek sorsa a fejlesztési elképzelés megvalósulása után merülhet fel kérdésként. Mivel ezek állami tulajdonú területek, a Magyar Állam rendelkezik ezeknek a sorsáról. A DRV Zrt., mint kezelő érintett ezeknek a területeknek fenntartásában, karbantartásában. Azonban, ha egy vízmű teljes funkcióját veszíti és olyan technológiai elemek sem maradnak a területen, ami átépítésre került vagy új alapokra helyezett vízellátást kell, hogy kiszolgálják, akkor ezen területek újrahasznosítása szóba jöhet. Ez most a Magyar Állam kompetenciája, hogy ezekkel a területekkel mit szándékozik hosszú távon tenni.

Kérdések:

Dr. Kutics Károly – K+F Consulting Kft. részéről: A lényeg az, hogy minden mindennel összefügg. Az előbb Láng István főigazgató úr kapott olyan kérdést, hogy mi az álláspontja a vízpótlással kapcsolatban. Fel szeretné hívni a figyelmet, hogy a Murából történő vízpótlás a Balaton vízpótlására már a '60-as években készített a vízügyi ágazat egy tanulmányt, ami arról szólt, hogy részben Balaton vízpótlás, részben déli parti, Somogy megyei területek

mezőgazdasági vízigényének kielégítése. 2001-2003 között nagyon súlyos vízhiányos időszakban szintén készültek tanulmányok, a VITUKI illetve a Műegyetem is foglalkozott a kérdéssel. Ha már felmerül, hogy a Murából hozunk vizet, akkor nem lenne érdemes megvizsgálni, hogy kisebb mértékű balatoni vízpótlási lehetőséget biztosítani. Vagyis egy nagyobb kapacitású rendszert kiépíteni. Ugyanis az összes klíma előrejelzés azt mutatja, hogy a Balatonnál a 2000-es évek elején előfordultaknál már súlyosabb állapotok fordulnak elő 10-20-30 év múlva.

A másik, ami összefüggést jelent, a Nyirádi vízbázis. A Nyirádi vízbázison jó néhány külszíni fejtésű felhagyott bauxitbánya van. A balatoni kotrási anyagok elhelyezésére az egyik bánya Nyirádon már rendelkezik környezetvédelmi engedéllyel. Az a koncepció, hogy nem nyitnak új zagytereket. A balatongyöröki és keszthelyi medence kotrása úgy történne, hogy a balatongyöröki zagyteren, ami egy létező és határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik, jelentős kapacitású, miután megszikkadt ez az anyag, akkor ezt el lehet szállítani. Ez a Nyirádi azért fontos, mert ez egy nyílt tájseb, ahol el lehetne helyezni ezt a barátságos anyagot, amiben nincsenek káros anyagok. Ha lenne benne káros anyag, akkor a fürdőzéssel és az ivóvízzel is problémák lennének.

Ezeket komplexen kellene megvizsgálni, ha Nyirádon fejlesztés történik, akkor a potenciális kockázatokat csökkentendő, szorgalmazni kellene azt is, hogy ezekre legyen források, hogy ezek a tájsebek (néhol 25-30 méter mély gödrök), minél előbb megnyugtató módon a bányagödrök bezárásra kerüljenek.

Válasz:

Czipri András csoportvezető – DRV Zrt.: A DRV alapvetően az ivóvíz ellátás kérdéseit próbálja kezelni. Vannak olyan kiegészítő szempontok és területek, amik egy ilyen komplex fejlesztéssel kezelhetők. A tervezés előkészítés érdemi munkája most kezdődhet majd meg, ez a kialakított koncepció milyen olyan elemet tartalmaz, még nem tudják meghatározni. Van lehetőség arra, hogy ezek a szempontok, amik elhangzottak, figyelembevételre kerüljenek a fejlesztésnél. Az a kérdés, hogy a támogatási forrás, ami rendelkezésre állhat, ami biztosítja egy ilyen fejlesztés megvalósulását, milyen lehetőségeket, milyen kereteket szab a gondolkodásban. És milyen szempontokat lehet még figyelembe venni, amik olyanok, mint a most elhangzottak. Tehát ez nem egy lezárt fejlesztési koncepció. Nyilván változhat az előrehaladás során, fejlődés során, ilyen elem megvalósulása is szóba jöhet.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az biztos, hogy hosszú távon a vízszint emelés, a vízpótlás, az ivóvíz ellátás, a zagy elhelyezés még vitatémát fog jelenteni a tó mellett élők tekintetében.

Megköszöni a tájékoztatót. Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a tájékoztatót.

36/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balaton régió ivóvízellátásáról, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. Balaton Kiemelt Térségében végzett feladatairól, a tervezett fejlesztésekről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

5. napirend

Tájékoztató a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tevékenységéről, kutatási eredményeiről

Előterjesztő: Balatoni Limnológiai Kutatóintézet

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az ülésen Erős Tibor igazgató úr vesz részt és tart szóbeli tájékoztatást. A témakörben írásos tájékoztatót is készített az Intézet, mely kérésükre csak a BFT tagok részére került kiküldésre.

Erős Tibor igazgató – Balatoni Limnológiai Kutatóintézet: Az intézetük jelenlegi helyzetét szeretné bemutatni és néhány kutatási eredményüket, azok összefoglalását.

Az intézetet 1926-ban alapították, először a Természettudományi Múzeumhoz tartozott, majd utána 70 évig volt a Magyar Tudományos Akadémia szárnyai alatt. 2019-ben egy kormányzati döntés eredményeként a Magyar Tudományos Akadémia összes kutatóintézetét és kutatási hálózatát átalakították úgy, hogy leszervezték az Akadémiáról és az Eötvös Lóránd Kutatási Hálózatba került. 2012-ig volt független ez az intézet és tartozott az MTA-hoz, majd 2012-2021-ig az Ökológiai Kutatóközpont része volt, az Ökológiai és Botanikai Intézettel együtt ill. a Duna-kutató Intézettel együtt. Ez a három intézet alakította az Ökológiai Kutatóközpontot. Majd az Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat vezetésének döntése értelmében 2021. április 1-jétől leválasztódott intézetük és most független intézetként funkcionál, közvetlenül az Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat alá tartoznak. Az, hogy ez a leválás megtörtént, még nem jelenti azt, hogy ténylegesen leváltunk, ez a folyamat még most is tart, most egy új intézetet kell alapítanunk, SZMSZ-szel, szabályzattal, a kutatók átvételével, pályázat átvételével együtt. Reméli, hogy ez a folyamat ebben az évben teljes mértékben lezajlik.

Jelenleg 59 munkatárs dolgozik az intézetben, ebből összesen 29 kutató van. Az intézet fő profilja megmaradt: a Balaton illetve a magyarországi vizes élőhelyek élővilágának kutatása, limnológiai, ökológiai és természetvédelmi ökológiai kutatások.

5 kutatócsoportjuk van:

- Hidrobotanikai és Mikrobiális Ökológiai Kutatócsoport
- Vízi Gerinctelenek és Közösségökológiai Kutatócsoport
- Zooplankton és Interakció Ökológiai Kutatócsoport
- Ökofiziológiai és Környezettoxikológiai Kutatócsoport
- Hal- és Konzervációökológiai Kutatócsoport

Hidrobotanikai és Mikrobiális Ökológiai Kutatócsoport feladata és vizsgálja:

- Balaton tápanyagciklusait és produkcióját
- Szikes tavaink algaközösségeit
- Szélsőséges élőhelyek algaközösségeit
- Mikrobiális ökológiai kutatások (ezt erősíteni szeretnék)
- Molekuláris biológia az algák diverzitásának megismeréséhez (kezdeti kutatások vannak)

Az ábrán bemutatja a fitoplankton mennyiségének változását a Balaton különböző területein, inkább a nyugati medencében volt jellemző, a keleti medencében nem.

A Keszthelyi-medencében július augusztus hónapban az algák biomasszája meghaladta az 50 mikrogramm/liter értéket. Ez a probléma nem csak a 2019-es évet jelentette, hanem a jövőben, várhatóan a klímaváltozás felerősödésével ez elő fog kerülni.

Az algaközösség összetétele is változik, jelentős átalakulások vannak.

Végeznek kutatásokat az algák és cianobaktériumok fényakklimációjáról.

Az algákhoz hasonlóan monitorozzák a zooplankton állomány összetételét, ide tartozik egy Mezokozmosz rendszer, amellyel kísérleti jellegű kutatásokat tudnak végezni, amelyek most még alapkutatási jelleggel, de bízik benne, hogy tényleges tudják segíteni a klímaváltozás hatásainak jobb megismerését.

A Vízi Gerinctelenek és Közösségökológiai Kutatócsoport munkáját is bemutatja. Az árvaszúnyogok fajszerkezetének és tömegességének összehasonlítását.

Fontosak az ökofiziológiai és környezettoxikológiai kutatások, ezt a csoportot is próbálják erősíteni a jövőben. Egyre inkább, amelyek a gyógyszermaradványok felhalmozódását érintik, vagy a permetszer maradvány felhalmozódását. Tehát szükség van ennek vizsgálatára és a mai technika ezt lehetővé is teszi, hogy finom műszerekkel ki lehessen mérni. Koncentrációját felméri a maradványoknak és kockázatelemzést végeznek. Labortesztekkel kutatásokat végeznek, hogy milyen hatása van az egyes koncentrációknak a Balaton fő élőlénycsoportjaira.

Hal- és Konzervációökológiai Kutatócsoport fő profilja maradt, aktív halászati felmérésekkel próbálják felmérni a Balaton halállományát, e tekintetben is szeretnék, ha lenne egy hosszú adatsoruk, legalább háromévente felmérni. Nincs akadálya, hogy a horgászati ökológiai kutatásokat is kiterjesszék.

A sajtóban is megjelent az ez évi kutatásoknak az eredménye a BLKI és a Halászati Zrt. közös munkájáról, amelyben az etetőanyagok foszfortartalmát vizsgálták. A horgászok 2000 tonna etetőanyagot szórnak be a tóba évente, amelyből 8 tonna foszfor jut a Balatonba. Ezeket a kutatásokat folytatni szükséges.

Szintén vizsgálni tudják a Balaton vízgyűjtőjének a halállományát. Ez a munka 2006 óta folyik. Az ábrán jelölték a mintavételi helyeket, eddig 100 mintavételi helyen nézték meg a vízgyűjtőt (kb. 45-50 helyet tudnak rendszeresen monitorozni).

A kizáródás, klímaváltozás következtében, sajnos halállományt nem igen tudnak felmérni.

Az idegenhonos fajokról mutat pár képet.

A jövőben egyre több alkalmazott kutatást végeznek, e tekintetben a restaurációs ökológiai kutatásokat szeretné kiemelni. Több egyetemmel, nemzeti parkkal egy pályázatot készítenek elő.

Bemutatja a fejlesztési irányvonalakat is:

- Molekuláris biológiai laboratórium kialakítása (környezeti DNS-n alapuló monitorozás)
- Mikrobiológiai laboratórium kialakítása (bakteriális produkció és közösségdynamika)
- Szoci-ökológiai kutatások meghonosítása

Látható már, hogy erősödik a társadalmi szerepvállalásuk, belefolytak a társadalmi munkákba. Fejlesztették a honlap és facebook oldalt.

Szeretnék felhívni a figyelmet, hogy szeptember 21.-én lesz egy előadó ülésük, amelyre szeretettel meghívunk mindenkit. Inkább specifikusabb üléseket szeretnének, hogy egy-egy témát jól körüljárhassanak. Ez az előadás a Balaton tápanyag terhelésével fog foglalkozni.

Ezen kívül folytatják a nyílt napokat, és ezeket erősebbé tenni.

Együttműködést kötöttek a Vízügygel, nemzeti parkokkal, BFT-vel, Halászati Zrt-vel, alapítványokkal, egyetemekkel.

Pályázataik: nemzeti labor pályázatok, OTKA kutatások.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Megkéri Molnár Gábor igazgató urat, hogy a beérkezett kérdéseket olvassa fel.

Kérdések:

Dr. Molnár Gábor igazgató – Balatoni Integrációs Kft.: Mederanyaggal feltölthető-e a Balaton vízparti területe?

Milyen káros anyagok találhatók a zagyban?

A Balaton vízfelülete mekkora csökkentést visel el nagyobb káros következmények nélkül. Vannak erre vonatkozó mérések, kutatások? (A jelenlegi kikötők-mólók is csökkentik a vízfelületeket.)

Válasz:

Erős Tibor igazgató – Balatoni Limnológiai Kutatóintézet: A zagy összetételét nem tudja, ezzel nem foglalkoztak, de a jövőben szeretnének.

A kikötőket tekintve nem értenek egyet azzal, hogy új kikötőfejlesztések legyenek. Kiállnak amellett, hogy az a nádas felület, ami jelenleg található a Balatonon, az megmaradjon. Ha a kikötőket nézik, akkor a kikötőterületek fejlesztése az eddig meglévő kikötők azok, amelyek okos fejlesztéssel kellene, hogy fejlesztésre kerüljenek, de semmiképpen ne vegyenek el területet a nádasokból és a természetes élőhelyekből.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az együttműködés tekintetében említette igazgató úr a BFT munkaszervezetének a szociológiai intézetét, a párhuzamosságok felépítése elkerülésére ösztönözné az együttműködést ezzel a kutatóintézettel.

Megköszöni és gratulál az értékes előadásához, látszik, hogy Limnológiai Kutatóintézet arca teljes mértékben a Balaton felé fordult, amit tisztelettel köszön, és nagyon jó munkát kíván.

Megköszöni a tájékoztatót. Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a tájékoztatót.

37/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tevékenységéről, kutatási eredményeiről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

6. napirend

Tájékoztató a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. tevékenységéről

Előterjesztő: Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az ülésen Nagy Gábor horgászati ágazatvezető úr vesz részt és tart szóbeli tájékoztatást. Az előadás rövidített összefoglalója valamint „A halgazdálkodás foszfor mérlege a Balatonban és az etetőanyagok használatának hatása” c. dokumentumok a honlapra feltöltésre kerültek.

Nagy Gábor ágazatvezető – Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.: 100 %-ban állami tulajdonú cégről van szó, önálló gazdálkodású cég. A tulajdonosi joggyakorló az Agárminisztérium. A halászat 2013 évi leállítása óta a cég fő tevékenysége a halgazdálkodás. A nonprofit működés azt jelenti, hogy a tulajdonosi joggyakorló elvárja a pozitív mérleget, az eredményt vissza kell forgatni fejlesztésekbe, haltelepítésekbe a Balaton halállományának érdekében.

A halgazdálkodás alappillérei:

- Horgásztatás (jegyértékesítés, szabályozás, horgászturisztikai szolgáltatás)
- Balatoni haltelepítések – a horgászok által kifogott halat pótolják, próbálják a természetes faj összetételét fenntartani.
- Tógazdasági haltermelés – haltelepítések kiszolgálása, a többletet a gasztronómia részére felajánlják
- Halórzés – nemcsak orvhorgászat, orvhalászat, hanem a haltetem begyűjtése

A horgásztatásról: Több, mint 80 000 horgász évente (pontos információ nincs, mert nem gyűjthetik a személyes adataikat a horgászoknak). 93 000 eladott jegy, 32 jegytípusuk van. Valamint az online jegyeladás is fejlődik.

Az ábrán bemutatja a balatoni horgászjegy forgalmát 2012-2020 között. Látható, hogy a 2013-as évet vették 100 %-nak, amikor valamivel több, mint 500 millió forintos jegybevételt hozott a horgászati ágazat. Ez 2020-ban már 965 millió forintot jelentett. Egyszer volt áremelés 2019 évről 2020-as évre. A halászat megszületésével a tóban benne maradó halakat a horgászok nagy kedvvel értékesítik, a megváltozott gazdálkodás is a horgászokra nézve pozitív híreket hozott és eredményezte azt, hogy növekedett a jelenlétük a tóparton. Az utóbbi években lassulás állapítható meg.

A Horgászturisztikai szolgáltatásoknál elmondja, hogy a keszthelyi egykori halásztelepüket átalakították, a tavalyi évben kezdett el üzemelni az Akvárium Apartmanházak nevű 16 apartmanból álló komplexum.

A haltelepítésekről is beszámol, melyek a tógazdaságokban történnek. Pontyból 300.000 kg, csukából 250.000 db, süllőből 6.000 kg.

Részletes táblázatban bemutatja a haltelepítéseket halfaj, korosztály, telepítési kötelezettség és valós számok szerint. Látható, hogy mindenhol túlteljesítették a kötelezettséget, kivéve a süllő esetében.

A menyhal a Balatonból kipusztult, 2015-től kezdték meg a hal újrahonosítását, amely eredményes.

A tógazdasági haltermelés:

- 7 tőegység, összesen 1050 hektár vízfelület
- elsődleges cél: a balatoni haltelepítés
- 2017 Minőségi Magyar Hal védjegy
- 2021 „Balatoni Hal” oltalom alatt álló földrajzi jelzés

A Balatoni halórzés: 18 fővel, 9 db motorcsónakkal, 3 db elektromos csónakkal, 9 db gépjárművel történik. A halőröknek a haltetem begyűjtése is a feladatuk.

A szabálysértés miatti feljelentések számáról, intézkedésekről is beszél. Itt elmondja a „trendeket”: A korábban tapasztalt nagyméretű orvhalász hálók száma nagyon megfogyatkozott, az orvhalászok inkább kevésbé feltűnő, kisebb hálókat próbálnak használni. A kisebb szabályszegések a tavalyi évben nagyon megsaporodtak.

A felhasznált támogatásokról:

Nagyon fontos projekt zárult az idei évben: „A balatoni halállomány fenntartható, horgászati célú hasznosításának megalapozása” című projekt, GINOP-ból támogatott projekt volt. Négyes konzorciumban: Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., Magyar Tudományos Akadémiai BLKI, Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, Szent István Egyetem.

A támogatás összege: 470 millió forint volt.

A projekt leglátványosabb elemét emelné ki: a süllőfészkek kifejlesztése és a Balatonba helyezése. Olyan fészektípust fejlesztettek ki, ami a leghatékonyabbnak bizonyult. Már 3000 fészket tudnak elhelyezni az ívás előtt.

A felhasznált támogatások 2020-ban:

- MOHOSZ által nyújtott támogatások összege: 36 millió forint.
- Magyar Államkincstár részéről munkahelyvédelmi támogatás: 42 millió forint.
- MAHOP-tól Varászlói Tógazdaság eszközfejlesztése 52 millió forint.

Jövőbeni terveik:

- Akvárium Apartmanházak étkező helyiség kialakítása, jégverem kialakítása
- Balatonudvari csónakkikötő fejlesztése (nem vitorlaskikötő, hanem kifejezetten horgász kikötő)
- Balatonszárszói halastónál „vízi iskola” (olyan bemutatóhely, ahol gyerektáborokat tudnak tartani, faházakkal szállást tudnak biztosítani, rendszeres programokkal)
- Horgász helyek megőrzése (strandok, stégek, csónakkikötők, sólyahelyek). Szeretnék ha nem zárnák el teljes mértékben a horgászok előtt a strandokat, ezzel kapcsolatban megkeresik az érintett önkormányzatokat. A jogszabályokban foglaltaknak megfelelően önkormányzati, állami tulajdonú vízparti ingatlanokon társaságukkal egyetértésben lehet csak korlátozni a horgászati tevékenységet. Fontos lenne meghatározni, hogy mikor tart a strandszezon, és strandszezonon kívül ne zárják ki egy állami területről a horgászokat az önkormányzatok. Horgász kikötők létesítése nagyon fontos, felújítása, vagy engedélyezése. A kikötők rendbetételéhez forrás szükséges, ezért lobbynak.

A sólyahelyekkel a Balaton nagyon rosszul áll, szeretnék elérni, hogy a Balatonon minden településen legalább egy nyilvánosan hozzáférhető sólyahely lenne, ahol a horgászok le tudják tenni csónakjaikat.

Kitér a Balaton környéki horgászversenyek környezeti hatásaira.

- A bojlis versenyek során 2020-ban bejuttatott etetőanyag 48 tonna, egész évben 2000 tonnát juttatnak be évente a horgászok. Próbálják csökkenteni az etetőanyag bejutását.
- A halgazdálkodás foszformérlege +4,8 tonna/év. Nem csak foszfor bejuttatás van, hanem kivétel is. A halak ezt a tápanyagot felveszik és egy részét hasznosítják. Hal formájában foszfort távolítanak el a tóból. Tehát a foszfor egy része nem marad a rendszerben, nem ott bomlik le.
- A tó teljes foszfor terhelése 165 tonna/év
- A teljes terhelés 2,9%-a nem okozhatta a 2019. évben tapasztalt algavirágzást, a Limnológiai Intézet tanulmánya szerint, mint ahogy ezt sokan meggondolatlanul feltételezték. A horgászati terhelés időben és térben eloszló szennyezés. A 2019. évben bekövetkező algavirágzás területileg a középső medence nyugati részére helyeződött. Fontos említeni, hogy a horgászok éppen nem Balatongyörök és Szigliget térségében koncentrálnak nagy mennyiségben, hanem ahol rendelkezésre áll partszakasz, ami a déli parton áll nagyobb rendelkezésre. És ha előjön egy szennyezés, tudományos kutatástól függetlenül is, nem gondolnám, hogy a horgászatot kellene okolni. Azzal egyetért, hogy amennyiben lehetséges mindenféle szerves anyag terheléstől óvni kell a Balatont, azonban ennek meg kell teremteni a hátterét. A korlátozás lehetőségei nagyon szűkösek, azok a csali anyagok, amelyeket vásárolni lehet, ezekre nem vonatkoznak semmilyen jellegű előírások, nincsenek feltüntetve rajta tartalmi értékek. Ahogy a tanulmányt író kutatók is megfogalmazták, első lépésben fontos lenne elérni azt, hogy ezeken a termékeken feltüntetésre kerüljön a foszfortartalom. Ha ez megtörténik, akkor lehet horgászrendi szabályban kikötni, ajánlásokat tenni a horgászok részére, hogy mely termékeket válasszák. Ilyen helyzetekben, amit tenni tudnak, hogy a versenyeken szigorúan nézik, hogy mit visz be a horgász, ott tudtak elrendelni korlátozást. A mindennapi horgászat során lehetne hozni ilyen szabályokat, de életszerűtlen és ellenőrizhetetlen.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Megköszöni a tájékoztatót. Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a tájékoztatót.

38/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. tevékenységéről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

7. napirend

Előterjesztés a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló felülvizsgált területfejlesztési dokumentumainak elfogadásáról

Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az előterjesztés a honlapra feltöltésre került. Szóbeli kiegészítést Molnár Gábor igazgató úr tesz.

Dr. Molnár Gábor igazgató – Balatoni Integrációs Kft.: A területfejlesztési tervezésnek vannak tervezést kísérő eljárásai, úgymint a stratégiai környezeti vizsgálat és a társadalmi-gazdasági hatásvizsgálat elkészítése. Ezeket a jogszabályi előírásoknak megfelelően a BFT megbízásából az Ügynökség elkészítette. A társadalmi és szakmai egyeztetéseken beérkezett, illetve felmerült észrevételeket bedolgozták a dokumentumokba. Ezeknek az elfogadását kéri a Tanácstól.

A vizsgálati eljárás alapján megállapítást nyert, hogy a koncepció meghatározott céljai a stratégiai irányok, az operatív program intézkedései az új kihívásoknak megfeleltek. Kellő hangsúlyt fektetnek a fenntarthatóság alapelveire, kiemelten foglalkoznak a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással, illetve a körkörös gazdaságra való átállás elősegítésére.

Felmerültek, anyag és energia használatuk, területhasználatuk és a szennyezések miatt jellegükből adódóan környezeti terhelést okozó tevékenységek a gazdaságfejlesztés, közlekedésfejlesztés, mezőgazdasági fejlesztések tekintetében. Ezek hatásainak figyelembevételével, az elérhető legjobb technológiák alkalmazásával lehet elérni, hogy a környezeti hatások csökkentésre kerüljenek.

Társadalmi gazdasági hatások vizsgálatából is ki szeretne emelni egy fontos megállapítást, mely szerint, itt megállapították, hogy a koncepció és stratégia erénye, hogy hosszú távon a program nem a gazdasági növekedésre fókuszál, hanem elsősorban az erőforrások védelmére.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a határozatot.

39/2021. (09.17.) BFT határozat

A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló felülvizsgált területfejlesztési dokumentumainak elfogadásáról szóló előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

1./ A Balaton Fejlesztési Tanács elfogadja a Balaton Kiemelt Térség Koncepció, Stratégia és Operatív Program (2021-2027) Stratégiai Környezeti Vizsgálatának társadalmi egyeztetést követő változatát valamint a Társadalmi-gazdasági hatásvizsgálati tanulmányt és kezdeményezi, hogy a dokumentumok a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési programja mellékleteként kerüljenek előterjesztésre a pénzügyminiszter számára.

Felelős: Dr. Molnár Gábor, ügyvezető igazgató
Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

8. napirend

Előterjesztés a Balaton Fejlesztési Tanács 2021. évi költségvetésének módosításáról
Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az előterjesztés a honlapra feltöltésre került.
Szóbeli kiegészítést Fekete-Páris Judit gazdasági igazgató tesz.

Fekete-Páris Judit – Balatoni Integráció Kft. gazdasági igazgató: A Tanács 2021 februárjában fogadta el költségvetését, azóta több változás történt a Tanács gazdálkodását érintően. Csökkent 10 millió forinttal a Pénzügyminisztérium támogatása, 6 millió forintot kaptak az EMMI-től a „Mozdulj Balaton!” program támogatására. Májusban döntött a Tanács az energia és klímapolitikai célokra fordítható 500 millió Ft felhasználásáról. Ezek a bevételi elemek jelentek meg a Tanács bevételi oldalán, és ehhez kapcsolódóan a kiadási oldal is módosításra került. A költségvetési támogatás csökkentése a munkaszervezet működési támogatásának a csökkentését is jelentette. Az 500 millió forintos fejlesztési forrás a BFT májusi döntésének megfelelően két projektre került felhasználásra. Egyrészt a településfejlesztési beruházások klíma elleni védekezést szolgáló beruházások támogatására, másrészt a középiskolások számára indítottak egy klímaváltozáshoz kapcsolódó szemléletformáló projektet. A költségvetés módosítása ezeknek a tételeknek beépítését tartalmazza.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a határozatot.

40/2021. (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a BFT 2021. évi költségvetésének módosításáról szóló előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

A Balaton Fejlesztési Tanács a 2021. évi költségvetésének módosítását az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: dr. Bóka István elnök

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

9. napirend

Előterjesztés a Balaton Fejlesztési Tanács 2021. évi fejlesztési forrásának felhasználásáról

Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az előterjesztés a honlapra feltöltésre került.
Szóbeli kiegészítést Fekete-Páris Judit gazdasági igazgató tesz.

Fekete-Páris Judit – Balatoni Integráció Kft. gazdasági igazgató: A 2021. évi 219 millió forint fejlesztési forrás felhasználásáról a Tanács többször döntött. Először 2020 decemberében, aztán

2021 februári, majd májusi ülésén döntöttek a felhasználásról. A májusi BFT döntés, ami a településfejlesztési pályázat feltételrendszer módosítását, és a vis major keret beépítését tartalmazta, szükségessé teszi az ITM-el megkötött támogatások módosítását is. Ehhez szükséges, hogy a módosítási igényeket BFT határozatban foglalják.

Jelen előterjesztés a korábban elfogadott szöveget tartalmazza azzal a kiegészítéssel, hogy a vis major esetén javasolják elnevezésének módosítását a turisztikai erőforrásokat érintő kiemelt feladatok ellátása, támogatása címmel.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a határozatot.

41/2021 (09.17.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a részére biztosított 2021. évi fejlesztési forrás felhasználásáról szóló előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

- 1. A BFT elfogadja az ITM által biztosított 219.090.000,-Ft összegű fejlesztési forrás felosztására, az egyes támogatási célterületek forrásösszegére vonatkozó módosító javaslatot az alábbiak szerint:**

Fejlesztési cél	Forrás keret módosítási javaslat	Felhasználási javaslat
I. Településfejlesztési beruházások támogatása	100 000 000	Pályázati úton történő felhasználás
II. Közbiztonság – vízbiztonság fejlesztése	30 000 000	KT javaslata alapján egyedi döntéssel
III. Kiemelt rendezvények, helyi identitást erősítő rendezvények támogatása	18 000 000	Megyei elnökök és a BFT elnök javaslata alapján egyedi döntéssel
IV. Balatoni Partnerségi Program	6 000 000	BFT egyedi döntés
V. Mozdulj Balaton Program	5 000 000	BFT egyedi döntés
VI. Térségi tájékoztató feladatok	11 000 000	BFT egyedi döntés
VII. Lebonyolítási díj	8 190 000	BFT egyedi döntés
VIII. Turisztikai erőforrásokat érintő kiemelt feladatok ellátása, támogatása	40 900 000	BFT egyedi döntés
Összesen:	219 090 000	

- 2. A BFT a 2021. évben rendelkezésére álló településfejlesztési beruházások támogatása keret felhasználására vonatkozó javaslatot az alábbiak szerint elfogadja.**

Támogatandó tevékenységek részletesen:

a) Partvédművek fejlesztése

Partvédművek fejlesztése, jelenlegi műszaki konstrukció megváltoztatása, új part-víz kapcsolat létrehozása (pl. sólyapálya kialakítása, stb.).

A fejlesztés magába foglalhatja a partvédműhöz közvetlenül kapcsolódó közterület, önkormányzati terület fejlesztését is. Strandok területén fejlesztés nem támogatható!

b) Felhagyott temetők, kegyeleti parkok rehabilitációja

- Felhagyott temetők, kegyeleti parkok közcélú zöldfelületeinek felújítása, fejlesztése
- Kegyeleti park bekerítése, a meglévő kerítés felújítása
- Kegyeleti park élősövénnel való lehatárolása
- Felhagyott temetőben, kegyeleti parkban levő hulladéktároló, vízvételi hely, illemhely, térvilágítás korszerűsítése, kialakítása.
- Információs pontok, (tájékoztató) táblákpl. a kegyeleti parkban nyugvó híres balatoni személyiségekről (pl. tudósok, művészek) - ez önállóan nem támogatható tevékenység.

c) Helyi értékeket bemutató és/vagy közösségfejlesztést célzó közterületi fejlesztések

A támogatás célja a település lakosságmegtartásának, közösségfejlesztésének érdekében, a helyi értékekre épülő kisléptékű közterületi fejlesztések megvalósítása. Például: szobor, emlékhelyek, emlékművek (új vagy meglévő megújítása), tanösvény, közösségi tér, rendezvénytér (tér+infrastruktúra+színpad) kialakítása, stb.

A felsorolás nem jelent konkrét támogatási terület lehatárolást, csak példálózó jellegű.

A támogatás épület fejlesztésre, járda, parkoló kialakításra, felújítására egyik célterület esetében sem vehető igénybe.

A támogatás formája

A pályázó működési forrásának nem minősülő visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatás – *vissza nem térítendő támogatás*.

Az igényelhető támogatás mértéke és összege:

- a) Parti települések (kivéve Aszófő) és az 1.800 főt meghaladó számú állandó lakossal rendelkező nem parti települések részére a projekt elszámolható összköltségének legfeljebb **65%-a**;
- b) legfeljebb 1.800 fő állandó lakossal rendelkező nem parti települések és Aszófő részére a projekt elszámolható összköltségének maximum **90%-a**.
- c) egyedi lista szerinti települések (helyi adóbevétel, népesség csökkenés és a forrásszerzési képesség alapján leggyengébb státuszú települések – 1. számú melléklet) a projekt elszámolható összköltségének maximum **100%-a**.

A támogatás minimum és maximum értéke:

- a) minimum 3 millió Ft – maximum 40 millió Ft a parti települések (kivéve Aszófő) és az 1.800 főt meghaladó számú állandó lakossal rendelkező nem parti települések részére.
- b) minimum 1 millió Ft – maximum 12 millió Ft a legfeljebb 1.800 fő állandó lakossal rendelkező nem parti települések és Aszófő részére;
- c) minimum 1 millió Ft – maximum 12 millió Ft az egyedi lista szerinti települések (helyi adóbevétel, népesség csökkenés és a forrásszerzési képesség alapján leggyengébb státuszú települések – 1. számú melléklet) részére.

A támogatottak köre: helyi önkormányzatok, 100 %-os önkormányzati tulajdonban lévő vagyonkezelő, településtüzemeltető gazdasági társaságok.

A Szakértői Bizottság összetétele:

- a Balaton Fejlesztési Tanács Elnöke által delegált személy (1 szavazat),
- a Balatoni Főépítész; amennyiben a pályázatok elbírálásakor még nem kerül kinevezésre, az esetben Somogy, Veszprém- és Zala megye állami főépítészei, az illetékességi területükhöz tartozó pályázatok tekintetében (1 szavazat)
- a Somogy, Veszprém- és Zala Megyei Önkormányzatok 1-1 képviselője (3 szavazat),
- az Innovációs és Technológiai Minisztérium (2 szavazat).

Felelős: Dr. Bóka István elnök

Határidő: értelem szerint

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

10. napirend

Előterjesztés a Balaton Fejlesztési Tanács 2021.06. 05. – 08.31. közötti időszak Elnöki határozatainak elfogadásáról

Előterjesztő: Balatoni Integrációs Kft.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Az előterjesztés a honlapra feltöltésre került.

Szóbeli kiegészítést Fekete-Páris Judit gazdasági igazgató tesz.

Fekete-Páris Judit – Balatoni Integráció Kft. gazdasági igazgató: A Tanács pályáztatási szabályzata alapján felhatalmazta elnökét, hogy a Tanács által támogatott projektek megvalósításához kapcsolódó módosítási igényeket két tanácsülés közötti időszakban elbírálhassa annak érdekében, hogy a projektek megvalósítását tudják támogatni, majd ezekről az elnöki határozatokról a következő BFT ülésen kell tájékoztatást adni. Az elmúlt időszakban június 5. és augusztus 31. között időszakban 12 db elnöki határozatot hoztak, jellemzően kisebb mértékű műszaki módosítás témában, amelyek a pályázati célokat nem módosítják, illetve határidő módosításra vonatkozó kérelmek kerültek elfogadásra.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Mivel nincs további kiegészítés, hozzászólás, észrevétel, kérdés, ezért kéri, hogy fogadják el a határozatot.

42/2021 (09.17.) BFT határozat:

A Balaton Fejlesztési Tanács a BFT Elnöki határozatokról szóló előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

A Tanács jóváhagyja a BFT Elnöke által 2021. június 5 – 2021. augusztus 31. között meghozott 12 db BFT Elnöki határozatot.

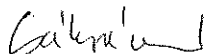
Felelős: Dr. Bóka István

Határidő: azonnal

Szavazás: A határozat 11 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadásra kerül.

Dr. Bóka István – BFT elnök: Mivel a napirendek tárgyalása után nincs további észrevétel, felvetés, hozzászólás, megköszöni a részvételt, így a mai online tanácsülést 12 óra 03 perckor bezárja.

K.m.f.

Csákváriné Joó Zsuzsanna
jegyzőkönyvvezető

Vörösmarty Éva
jegyzőkönyv hitelesítő

Ruzsics Ferenc
jegyzőkönyv hitelesítő

Dr. Bóka István
BFT elnök

Dr. Navracsics Tibor
BFT elnök

